

GLÓWNE FORMY DUSZPASTERSKIE W OBRONIE ŻYCIA NIENARODZONEGO

Słowa kluczowe: rodzina, wspólnota małżeńska, aborcja, duchowa adopcja, Dom Samotnej Matki, Okno Życia

Key words: family, marriage unity, abortion, the Spiritual Adoption, the lonely Mothers' Houses, the Window to the Life

Schlüsselworte: Familie, Familiengemeinschaft, Abortus, Fehlgeburt, Geistige Adoption, Haus der alleinstehenden Mutter, Das Fenster des Lebens

WSTĘP

Jan Paweł II podczas swojego pontyfikatu nieustannie przypominał o nienaruszalnej wartości życia człowieka, o absolutnej konieczności jego poszanowania. Ewangelia życia, którą głosił, nawoływała do zrozumienia i przyjęcia prawdy o świętości życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci. W ciągu całego pontyfikatu zwracał się do wszystkich ludzi głosząc, że każdy człowiek poczęty w łonie matki ma prawo do życia. Niezależnie od tego, na jakim jest etapie rozwoju, ma prawo do dalszego życia, do miana istoty ludzkiej, czyli prawo do rozwoju i realizowania się i nie może tego mu nikt ograniczyć czy zabronić¹. Los dziecka nie może zależeć od

---

* Ks. dr Mariusz Ostaszewski, ur. 31.07.1973 r. w Hławie; kapłan diecezji elbląskiej, święcenia kapłańskie przyjął 2000 r. z rąk ks. bpa Andrzeja Śliwińskiego. Po święceniach pracował 3 lata w Parafii św. Wojciecha w Elblągu. W 2003 r. został skierowany na studia specjalistyczne z teologii pastoralnej – duszpasterstwo rodzin. W 2007 r. obronił pracę doktorską napisaną pod kierunkiem ks. bpa dra hab. Kazimierza Ryczana, prof. KUL Jan Pawła II: *Religijność a więź małżeńska w świetle badań małżeństw z parafii św. Brata Alberta Chmielowskiego w Hławie*. W tym samym roku został skierowany do pracy w parafii św. Mikołaja w Elblągu, w kurii diecezji elbląskiej na stanowisko Duszpasterza Rodzin oraz wykładowcy w Wyższym Seminarium Duchownym w Elblągu. Jest autorem dwóch książek oraz kilkunastu publikacji popularno-naukowych opublikowanych w *SE i Sprawach Rodziny*.

¹ Por. M. S c h o o y a n s, *Aborcja a polityka*, Lublin 1991, s. 82.

tęgo, czy jest chciane czy nie². Podkreśla istotny związek pomiędzy rozpowszechnieniem się postaw braku szacunku dla życia dzieci przed narodzeniem a zjawiskiem „kryzysu prawdy w stosunkach międzyludzkich, braku odpowiedzialności za słowo”, „czysto utylitarne go stosunku do człowieka” na skalę ogólnospołeczną (Por. DM 12). Z pewnością „uitylitarne go stosunek” człowieka do człowieka nie stoi u podstaw „cywilizacji miłości”, bo miłość jest przeciwieństwem używania osoby, lecz tworzy fundamenty „cywilizacji śmierci”. Natomiast silna rodzina „stanowi kolebkę i najsukuteczniejsze narzędzie humanizacji i personalizacji społeczeństwa” (FC 43). Jeśli zatem wszystkie relacje pomiędzy ludźmi w społeczeństwie rozpoczynają się od relacji zachodzących w rodzinie, znaczy to, że jakakolwiek przemoc w jej obrębie – tej „najczulszej dziedzinie życia i współżycia ludzi” (DM 12) – której to przemocy graniczną postacią jest aborcja³, prowadzi do naruszenia także pozostałych relacji pomiędzy ludźmi.

Twierdzenie, że wycofanie ustawy aborcyjnej to regres na drodze do demokracji, jest jedną z największych bzdur, jakie może powiedzieć myślący człowiek. Sensem istnienia państwa jest służyć wszystkim, bez wyjątku, a przede wszystkim bronić życia stanowiącego fundamentalne dobro. Dlatego zamach na ludzi nienarodzonych dokonany w majestacie prawa jest samobójstwem demokracji, jest ciosem wymierzonym w jej serce. Zaś uchwalenie takich praw drogą parlamentarną, czy poprzez plebiscyty społeczne, stawiają społeczeństwa w pozycji nadludzi, którzy uzurpują sobie prawo do decydowania o tym, kogo uznać a kogo nie uznać za człowieka.

I. KOŚCIÓŁ WOBEC ISTNIEJĄCEJ SYTUACJI

Kościół katolicki będzie zawsze stoi na straży poszanowania życia od poczęcia aż do naturalnej śmierci. Świadczy o tym ogromna ilość Dokumentów Kościoła poświęconych tejże problematyce, którą jest niedopuszczalność aborcji oraz traktowanie daru życia jako największej łaski Boga jako Jego błogosławieństwa dla rodziny i społeczeństwa. Kościół stanowczo przeciwstawia się praktyce aborcji, nauczając, że przerywanie ciąży jest sprzeczne z prawem moralnym i samo w sobie jest przestępstwem przeciwko życiu ludzkiemu, za które prawodawstwo kościelne nakłada karę ekskomuniki (Por. KDK 51; KKK 2270–2272; HV 14; EV 61–62; FC 30). Niezmiernie ważnym jest także praktyczne działanie Kościoła dotyczące ochrony życia poczętego. Polega ono na aktywnej działalności duszpasterskiej wobec małżonków,

² Por. A. L e o n a r d, *Czy dziecko poczęte jest już istotą ludzką? Punkt widzenia filozofa*, „La Libre Belgique”, 05.01.1979.

³ Aborcja, przerywanie ciąży, spędzanie płodu (łac. *abortio; abortus* – poronienie) działanie zmierzające do przerywania życia ludzkiego w okresie płodowym; J. K o w a l s k i, *Aborcja*, w: *Encyklopedia bioetyki*, pod red. A. Muszala. Radom 2005, s. 17. Szacuje się, że od momentu wprowadzenia ustawy aborcyjnej z dnia 27 kwietnia 1956 roku do chwili wprowadzenia ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczania aborcji z dnia 7 stycznia 1993 roku, zostało zamordowanych na terenie Polski 25 mln dzieci nienarodzonych. Zob. M. K a l i n o w s k i, *Zadania duszpasterskie wobec osób dotkniętych aborcją*, w: *Komisja Duszpasterska Episkopatu Polski. Program Duszpasterski na rok 1998/99. Wierzę w Boga Ojca*, Katowice 1998, s. 339–340.

którzy przygotowują się do rodzicielstwa (Por. DDR 39). Kościół również nie odpycha tych rodzin, które popełniły ciężki grzech poprzez zabicie swojego dziecka.

Fundamentalnym priorytetem wspólnoty Kościoła jest ochrona życia każdego ludzkiego życia⁴. Zadanie to łączy się istotnie z ochroną macierzyństwa oraz z rozwijaniem w społeczeństwie widzenia rodziny jako „sanktuarium życia” (EV 92)⁵. Działania w dziedzinie ochrony życia poczętego powinny być prowadzone wielostronnie i z wielką roztropnością, co pociąga za sobą potrzebę włączania w nie wszystkich ludzi dobrej woli⁶. Przede wszystkim chodzi o rozwój samego duszpasterstwa rodzin, pod względem ilościowym i jakościowym, bo to ono jest w stanie „pobudzić każdą rodzinę do odkrycia i przeżywania z radością i odwagą misji powierzonej jej przez Ewangelię życia” (EV 94)⁷. W te działania powinny być włączone struktury parafialne oraz te ruchy i stowarzyszenia, które zajmują się tą problematyką. Apostolstwo na rzecz życia – według bpa Stanisława Stefanka inspirowane się *Evangelium vitae* – powinno się wyrażać w poszczególnych wymiarach:

- w sakramentalnym zakotwiczeniu troski o życie,
- w liturgii życia, czyli w sakralizacji tejże posługi,
- w studium prawdy o człowieku, czyli w pogłębianiu antropologii,
- w rozwijaniu struktur społecznych Kościoła – tzn. diakonii kościelnej,
- we współpracy ze środowiskami pozakościelnymi, co znajduje swój wyraz w kształtowaniu sumienia każdego obywatela, we wpływanie na ekonomię i politykę,
- w dialogu ekumenicznym oraz w przemianie środowisk kulturotwórczych i mediów⁸.

II. FORMY DUSZPASTERSKIE W OBRONIE ŻYCIA

Podstawowym miejscem służby życiu jest diecezja, a w niej biskup, który ma być niestrudzonym głosicielem Ewangelii życia (Por. HV 30; EV 82). Ma on chronić życie, tworzyć, inicjować i wspierać wszelkie i konkretne organizmy i formy troski o życie oraz tych, którzy je realizują.

Zadania duszpasterskie podejmowane w parafii można uszeregować według czterech płaszczyzn realizacji: modlitewnej, pogłębiania wiedzy i formacyjnej (por. DDR 53) oraz wspierającej potrzebujących⁹. W ramach pierwszej z nich powinno

⁴ R. Bieleń, *Duszpasterstwo rodzin we współczesnej Polsce*, Lublin 2001, s. 228.

⁵ Por. Jan Paweł II, *Encykliki Ojca Świętego Jana Pawła II*, Kraków 2005, s. 967.

⁶ R. Bieleń, dz. cyt., s. 228.

⁷ Por. B. Mierzwiński, *Służba życiu w strukturach diecezjalno-parafialnych*, w: „*Evangelium vitae*” – ocaleniem rodziny, pod red. K. Majdański, S. Stefanek, Częstochowa 1997, s. 148–155.

⁸ Por. S. Stefank, *Apostolstwo na rzecz życia jako odpowiedź na słowa Chrystusa: „Coście uczynili jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili”*, w: *Evangelium vitae* – ocaleniem rodziny, Częstochowa 1997, s. 123–130.

⁹ Por. A. Zięba, *Służba życiu w strukturach diecezjalnych i parafialnych*, pod red. K. Majdański, S. Stefanek, Częstochowa 1997, s. 156.

się organizować systematyczne Dni lub Tygodnie Świętości Życia, które uwrażliwiają ludzi na godność życia i stanowią zachętę do systematycznej modlitwy za życie oraz za tych, którzy zajmują newralgiczną pozycję w podejściu do życia, za służbę medyczną oraz matki i ich najbliższych. Wymienione spotkania dobrze jest połączyć z konkretnymi świętami i uroczystościami Roku Kościelnego (Por. DDR 53). Należy przy tym rozwijać współpracę z różnymi ruchami, szczególnie z ruchem Krucjaty Modlitwy w Obronie Poczętych Dzieci (KMOPD), Duchowej Adopcji Dzieci Poczętych (DADzP)¹⁰.

Krucjata Modlitwy w Obronie Poczętych Dzieci powstała 12 października 1980 roku – w Ogólnoświatowym Dniu Modlitw w Intencji Rodzin, powołanym przez Jana Pawła II. Twórcami tego przedsięwzięcia byli katolicy współpracujący z Instytutem Rodziny przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Organizatorzy postanowili prowadzić i inicjować modlitwę, która stawiała sobie dwa cele. Po pierwsze, przebudzenie świadomości społeczeństwa w sprawie zabijania nienarodzonych dzieci i zwrócenie uwagi na wartość życia i odpowiedzialność za każde poczęte dziecko. Po wtóre, doprowadzenie do anulowania ustawy z 27 kwietnia 1956 roku o przerywaniu ciąży i uznanie prawa do życia każdej istoty ludzkiej. Program ten zobowiązuje wszystkich członków do codziennej modlitwy w intencji obrony życia oraz uczestniczenia raz w miesiącu, w dzień powszedni we Mszy św. (DDR 78)¹¹.

Kolejną modlitewną inicjatywą jest Duchowa Adopcja Dziecka Poczętego (DDR 78)¹². Jest ona formą prywatnego przyrzeczenia, którego treścią jest modlitwa podjęta przez konkretną osobę w intencji dziecka zagrożonego zabiegiem aborcyjnym. Ta forma modlitwy trwa dziewięć miesięcy i polega na odmawianiu dziesiątka różańca w intencji dziecka poczętego, jego rodziny oraz godnego życia po urodzeniu¹³. Ma to jeszcze jedną dodatkową zaletę, iż zagrożone dziecko po szczęśliwym pozostawieniu go przy życiu ma również przywróconą miłość i opiekę matki, która chciała go zabić. Dziecko pozostaje więc w naturalnej rodzinie. Natomiast dla osób, które dokonały zabiegu aborcyjnego jest właściwym elementem wyjścia z ponurego syndromu poaborcyjnego¹⁴. Najważniejsze jest to, że Adopcja Duchowa polega

¹⁰ Por. A. Ziembka, dz. cyt., s. 156.

¹¹ Por. J. Kamiński, *Ochrona życia dziecka poczętego zadaniem duszpasterstwa rodzin*, w: *Sprawy Rodziny* 92 (4) 2010, pod red. K. Górny, Warszawa 2010, s. 75–76.

¹² Por. J. Kamiński, dz. cyt., s. 76. Duchową Adopcję Dziecka Poczętego zainicjowała Błkitna Armia Matki Bożej Fatimskiej, która powstała po objawieniach Matki Bożej w Fatimie. W Polsce inicjatywa zrodziła się w kościele paulinów w Warszawie. Działająca przy tym kościele grupa zaczęła wcielać w życie i propagować ideę duchowej adopcji. Pierwsze przyrzeczenia duchowej adopcji zostały złożone w kościele Świętego Ducha w Warszawie dnia 2 lutego 1987 roku.

¹³ Por. R. Michalik, *Podziw i Szacunek*, w: *Pomóż ocalić życie bezbronnemu, Służba Życiu*, *Zeszyty Problemowe* 4(2004), s. 16.

¹⁴ Por. A. Rębać, *Otoczmy troską życie w małżeństwie i rodzinie*, w: *Komisja Duszpasterska Konferencji Episkopatu Polski. Program duszpasterski Kościoła w Polsce na lata 2006–2010. Kościół niosący Ewangelię nadziei. Rok. 2008/2009, Otoczmy troską życie*, pod red. Sz. Stulkowski, Poznań 2008, s. 199–201. Najnowsze badania zaczynają potwierdzać hipotezę, że przerwanie ciąży może być przyczyną długotrwałych, poważnych zaburzeń emocjonalnych w życiu kobiety. Zespół proaborcyjny został ujęty po raz pierwszy przez dr Vincent Rue, dyrektora Institute of Post Abortion Recovery w Portsmouth, w New Hampshire. Ma ona na celu opisanie niezdolności ko-

na współpracy człowieka z Bogiem dawcą życia w tym, co On sam ustanowił i do czego powołał człowieka¹⁵. Z tą inicjatywą powiązane są też: Diakonia Życia przy Ruchu Światło-Życie i Klub Przyjaciół Życia Ludzkiego, które propagują ważność ludzkiego życia od chwili poczęcia aż do naturalnej śmierci.

Kolejnym zadaniem duszpasterstwa rodzin w dziedzinie ochrony życia jest szerokie wsparcie sieci diecezjalnych Domów Samotnej Matki (DSM), Okna Życia oraz Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia (PFROŻ)¹⁶, o czym często wspominał Jan Paweł II¹⁷.

Dzięki działalności Katolickich Domów Samotnej Matki wiele kobiet otrzymuje wsparcie i profesjonalną pomoc. W nich mogą urodzić, wychować własne dziecko lub oddać je do adopcji. Warto też podkreślić, że dzięki propagowaniu idei domów dla Samotnych Matek widoczne jest pozytywne nastawienie społeczne wobec kobiet, które samotnie wychowują swoje dzieci. Dlatego każdy duszpasterz, któremu na sercu leżą te sprawy, powinien wspierać wszelakie działania, które mają na cel ochronę każdego życia ludzkiego (por. DDR 45)¹⁸.

Godną podkreślenia inicjatywą Kościoła jest wychodzenie naprzeciw kobietom, które nie chcą przyjąć nowo narodzonego dziecka oraz zaopiekowania się nim, poprzez „Okno Życia”¹⁹. Jest to specjalne „okno”, otwierane na zewnątrz, w którym matka może anonimowo zostawić nowo narodzone dziecko, nie narażając go na śmierć. O losie dziecka pozostawionym w tym oknie decyduje sąd i ośrodek adopcyjny²⁰. Wartą zauważenia jest Liga Małżeństwo – Małżeństwu, które powstało

---

biety do wyrażenia swojego gniewu, złości i winy, które to odczucia towarzyszą przerwaniu ciąży, niezdolności do pogodzenia się z utratą swojego dziecka i wreszcie, niemożności odnalezienia spokoju. Następstwa przerwania ciąży są formą zaburzenia powstałego na skutek stresu pourazowego. Zaburzenia te są zarówno natury fizycznej (ciśnienie, bóle żołądkowe, bezpłodność, poronienia), jak i psychicznej, i różnią się w zależności od osoby. Kobiety potrzebują wypłakać się, pogodzić z utratą swojego dziecka, wyleczyć się i wybaczyć samej sobie. Niektórzy psychiatrzy, chrześcijańskie grupy pomocy, takie jak „plan Rachel”, działające w wielu diecezjach amerykańskich, biorą te kobiety pod opiekę i pomagają im odnaleźć pokój na drodze procesu uzdrowienia, który łączy element psychologiczny z duchowym. National Office of Post – Abortion Reconciliation and Healing (Krajowe Biuro Pojednania i Leczenia Poaborcyjnego) zorganizowało w czerwcu 1992 r. kongres w Milwaukee poświęcony leczeniu poaborcyjnemu. Europa jest w tej dziedzinie opóźniona: pierwsza grupa pomocy zaczyna właśnie działać w Austrii. Por. <http://mateusz.pl/mz/1996/L93-3-2.htm> (dostępne 17.03. 2012)

¹⁵ Por. Z. A r k u s z y Ń s k i, *Prawo do życia*, Gdańsk 2005, s. 119.

¹⁶ Polska Federacja Ruchów Obrony Życia powstała w 1992 roku z inicjatywy A. Grzeško-wiak. W 1997 roku PFROŻ skupiała 126 ruchów i organizacji, podejmujących działania na rzecz obrony życia i rodziny. PFROŻ wspiera wszystkie inicjatywy, służące dobru dziecka, jego matce i rodzinie oraz działania na rzecz pełnej ochrony życia dzieci poczętych. Por. B. M i e r z w i Ń s k i, *Duszpasterstwo rodzin*, w: *Teologia Pastoralna*, t. 2, pod red. R. Kamiński, Lublin 2002, s. 441.

¹⁷ Por. J a n P a w e ł I I, *W trosce o wielki i ofiarny czyn nowej Ewangelizacji. Przemówienie Ojca Świętego do II grupy Biskupów 2.02.1998*.

¹⁸ Por. P. L a n d ó j t o w i c z, *Profilaktyczna działalność duszpasterstwa rodzin wobec zjawiska samotnego macierzyństwa*, w: *Profilaktyczny wymiar duszpasterski troski Kościoła*, pod red. J. Dzierżanowski, P. Landwójtowicz, Opole 2006, s. 69–81.

¹⁹ Pierwsze w Polsce „Okno Życia” powstało w 2006 roku w Krakowie. Znajduje się w Domu Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstanków przy ul. Przybyszewskiego 39.

²⁰ Por. J. Kamiński, dz. cyt., s. 80–81.

w Polsce w 1992 roku. Jej priorytetowym zadaniem jest propagowanie i uczenie metod naturalnego planowania rodziny²¹ i ekologicznego karmienia piersią²² oraz upowszechnianie wartości sprzyjających umacnianiu rodziny. Program Ligi oparty jest na dorobku organizacji macierzystej The Couple to Couple League²³, która powstała w 1971 roku w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej²⁴.

ZAKOŃCZENIE

Obrona życia poczętego jest sprawą wspólną całego Kościoła i społeczeństwa. Wspólnota Kościół, bowiem broniąc prawa do życia, odwołuje się do szerszej, uniwersalnej płaszczyzny obowiązującej wszystkich ludzi. Człowiek zawsze jest czymś więcej niż tym, co widać, gdy na niego patrzymy, czymś więcej niż tym, czego o nim się dowiadujemy. Jest istotą stworzoną przez Boga, istota ludzka stworzona na obraz Boga. Człowiek nie jest tworem przypadku, zbiegu okoliczności, determinizmu czy reakcji fizyczno-chemicznej. Jest istotą obdarzoną wolnością zmierzającą do szczęśliwości, do której został powołany. We współczesnym świecie, w którym nauka wprowadza w świat fascynacji, szczególnie ważny jest szacunek do człowieka. Nie może on stać się przedmiotem manipulacji ideologicznych, partyjnych, arbitralnych decyzji, gdzie silniejszy zawsze decyduje o życiu słabszego. Są to niebezpieczeństwa, które współczesny człowiek miał możliwość poznać, zwłaszcza w XX wieku²⁵. Tak więc prawo do życia nie jest tylko kwestią jakiegoś światopoglądu, nie jest

²¹ Naturalne planowanie rodziny (NPR) – metoda przewidywania okresów płodnych na podstawie znajomości fizjologicznych objawów towarzyszących różnym fazom cyklu miesięcznego. Podział metod NPR: metoda owulacji (Billingsów), metody objawowo-termiczne, metoda termiczna, metoda laktacyjna niepłodności poporodowej. Por. T. K r a m a r e k, *Rozpoznawanie okresowej płodności małżeńskiej*, Poznań 2004.

²² Karmienie piersią jest kontynuacją matczynego odżywiania dziecka w łonie matki i jest tak samo naturalnym zjawiskiem, jak ciąża. Te zjawisko opisuje w swej publikacji M. N e h r i n g - G u l s k a, *Warto karmić piersią*, Warszawa 2005.

²³ The Couple to Couple League został założony przez małżeństwo John i Sheila Kippley. Kurs składa się z czterech kilkogodzinnych spotkań, odbywających się w miesięcznych odstępach. Przeznaczony jest głównie dla małżeństw, ale także dla narzeczonych i dla pojedynczych osób. Nauczycielami są wyłącznie małżonkowie. Poruszane są tematy odpowiedzialnego rodzicielstwa, płodności po porodzie, podczas karmienia piersią, po odstawieniu pigułki antykoncepcyjnej i okresie przekwitania. Dla LMM naturalne planowanie rodziny to nie antykoncepcja, ale styl życia. LMM jest organizacją niedochodową. Środki na prowadzenie i rozwijanie nowych form działalności są pozyskiwane z opłat wnoszonych przez uczestników kursów, z rozprowadzania materiałów oraz dzięki darowiznom. Stowarzyszenie należy do Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rodzin Katolickich oraz do Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia. Por. J. i S. K i p p l e y, *Sztuka naturalnego planowania rodziny*, Piaseczno 2004.

²⁴ Por. B. i M. T a b o r o w i e, *Liga Małżeństwo – Małżeństwu z pomocą w wychowaniu młodzieży do życia w rodzinie*, w: *Wychowanie w Rodzinie. Drogi i bezdroża*, pod red. G. Witaszek, R. Podpora, Lublin 1996, s. 155–156; por. R. K a m i ń s k i, dz. cyt., Lublin 2002, s. 441.

²⁵ Por. *Przemówienie Benedykta XVI o człowieku od poczęcia do naturalnej śmierci dnia 26.01.2008*, w: *Sprawy Rodziny* 82 (2) 2008, Warszawa 2008, s. 18–21. Por. L'Osservatore Romano, wyd. polskie 3/2008, s. 34–35.

tylko prawem religijnym, ale jest prawem człowieka do życia, od chwili poczęcia aż do naturalnej śmierci”²⁶.

MAIN PASTORAL MEANS TO DEFEND LIFE

SUMMARY

John Paul II during his pontificate always reminded of the standing value of human life, of a complete need of respecting it. The man, despite of the stage of his life, has got the right to live longer, to develop, and to satisfy his needs. Today, however, we can notice that family situation has reached crisis point. This is true also about the Polish family. The statement saying that the recall to accept the abortion law is a regress on the way to democracy, and it is one of the biggest absurdities, which can be told by the thinking man. What makes sense for the country which is going to exist, is to serve- without exceptions- and to protect the life- the fundamental thing of the world. This is why the attempt to kill the unborn people made under the majesty of the law is the democracy suicide, the stroke imposed into its heart.

The catholic church has become alarmed with the lack of respect for the natural laws and for the disappearance of the life value. It is confirmed by the huge amount of the Church Documents devoted to this question. The catholic church is definitely against the abortion. To support this point many different pastoral forms of protection the unborn were worked out and introduced to the church life. The pastoral aims taken up for that are the following: the prayers, intensifying the knowledge, starting the Holly Life Days or Weeks, the Prayer Crusade to Protect the Conceived Children, the Spiritual Adoption of the Conceived Child, the Lonely Mothers' Houses, the Window to the Life.

SEELSORGERISCHE HAUPTFORMEN BEI DER VERTEIDIGUNG DES UNGEBORENEN LEBENS

ZUSAMMENFASSUNG

Papst Johannes Paulus II während seines Pontifikatamtes machte uns oft aufmerksam auf die unverletzliche Wert des Menschenlebens und absolute Notwendigkeit seines Wertes. Jedem Menschen, ohne Rücksicht auf seine Entwicklungsperiode besteht das Recht auf sein Leben, auf seine weitere Entwicklung, auf die Realisierung von seinen Ideen.

Bei heutigen Ideenverwirrung behauptet man, dass die aktuelle Familienlage in einer Krise steht, was auch die polnische Familien betrifft. Nach dieser Behauptung die Zurückziehung des Abortivgesetzes bedeutet einen Rückgang der Demokratie, was absurd ist.

Ein tiefer Sinn von jeder Staatsverwaltung ist Dienst für die ganze Gesellschaft und in erster Reihe der Staat soll jedes Leben in Schutz nehmen, weil das Leben ein wesentliches Gemeinwohl bedeutet. Jedes Attentat auf die noch nicht geborene Menschen, das sich im Namen des Gesetzes geschieht, bedeutet auch einn Selbstmord der Demokratie, einen Stoss in ihres Herz.

²⁶ Por. J a n P a w e ł II, *Homilia w czasie Mszy św. odprawionej przed sanktuarium św. Józefa w Kaliszu dnia 4 VI 1997*, w: *Pielgrzymki do Ojczyzny. Przemówienia i homilie*, pod. red. J. Poniewierski, Kraków 2006, s. 926–927.

Die katholische Kirche besorgt sich wegen der Verständnisslosigkeit der Naturgesetzen und Wertverminderung des Lebens. Es zuegt darüber eine Menge von amtlichen Urkunden, die dieser Problematik gewidmet sind. Die Katholische Kirche handelt entschlossen gegen die Abrotivspraktis. In diesem Bereich wurden seelsorgische Tätigkeiten entfaltet, die als Ziel Lebensschutz der noch nicht geborenen Kindern haben. Eine seelsorgische Aufgabe besteht auf dem Gebet, auf der Verstärkung der Kenntnssen, auf einer tiefen Formation, auf der Einführung von verschedenen Feierlichkeiten, wie Tage oder Wochen der Heiligkeit des Lebens, Gebetsapostolat, Geistige Adoption der noch nicht geborenen Kindern, Gründung der Häuser für die alleinstehende Mütter und so genanntes das Fenster des Lebens.